

KETVIRTINĖ KAINODAROS APŽVALGA

Nuo 2019 m. į kainodaros pažeidimus VMI nežiūrės pro pirštus **2-5 psl.**

Apskaičiuojant paslaugų kainą koją
gali pakišti akcininko kaštai

6-7 psl.

Veiklos antkainių
intervalai

8-11 psl.

Kontaktai pasiteiravimui: Alma Kvederienė, MERITS kainodaros dokumentavimo
praktikos grupės vadovė, +370 (656) 96 674, alma.kvederiene@merits.lt

Nuo 2019 m. į kainodaros pažeidimus VMI nežiūrės pro pirštus

***Už kainodaros tvarkos nesilaikymą –
nepatikimo mokesčio mokėtojo
statusas***

Nuo 2019 metų startuojanti mokesčių reforma neabejotinai stiprina mokesčių administratoriaus „minkštąsias“ galias – nuo mokestinių pažeidimų įmonės siekiama atgrasyti ne tik didinamomis baudomis, bet ir verslo reputaciją bloginančiais instrumentais bei veiklą ribojančiomis sankcijomis. Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimus ypač atidžiai turėtų išstudijuoti vadovai tų įmonių, kurioms buvo privaloma rengti rašytinę kainodaros dokumentaciją, tačiau jos šios dokumentacijos nerengė. Vadovams teks gerai pasvarstyti, ar priimtina ir toliau nevykdyti šios prievolės, ar vis dėlto geriau nerizikuoti dėl to papulti į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą. Be to, kainodaros dokumentacijos neturėjimas bus laikomas mokestinį pažeidimą sunkinančia aplinkybe ir lems didesnes baudas.

Neparengta kainodaros dokumentacija – mokestinį pažeidimą sunkinanti aplinkybė

Nuo 2019 m. pradžios, kaip ir šiuo metu, už asocijuotųjų asmenų sandorių kainodaros pažeidimus sankcijos skiriamos ir pagal Administracinių nusižengimų kodeksą (toliau – ANK), ir pagal Mokesčių administravimo įstatymą (toliau – MAĮ).

Pažymėtina, kad pagal ANK už kainodaros dokumentavimo tvarkos nesilaikymą baudos yra skiriamos ne įmonėms, o jų vadovams. Nuo 2019 metų skiriamos baudos nesikeičia – už sandorių kainodaros dokumentavimo tvarkos nesilaikymą įmonės vadovui ar kitam įmonės atsakingam asmeniui bus skiriama nuo 1 400 iki 4 300 eurų dydžio bauda, o pakartotinai nusižengus bus taikoma didesnė bauda – nuo 2 900 iki 5 800 eurų.

MAĮ nustatytos baudos yra skiriamos įmonėms. Jeigu sandorį su asocijuotuoju asmeniu sudariusi įmonė nesilaikė „ištistosios rankos“ principu grindžiamos sandorio kainodaros, tokiai įmonei VMI gali skirti baudą, siekiančią nuo 10 iki 50 proc. dėl kainodaros nesilaikymo nesumokėto pelno mokesčio sumos. Reikia atkreipti dėmesį, kad nuo 2019 m. įsigaliojančiose MAĮ pataisose tokios aplinkybės, kaip kainodaros dokumentacijos neturėjimas (kai teisės aktai nurodo ją rengti) ar netinkama kainodaros dokumentacija, priskiriamos prie mokestinį pažeidimą sunkinančių aplinkybių. Taigi, jeigu 2019 metais mokesčių administratorius, tikrindamas įmonę, kuriai privalu turėti kainodaros dokumentaciją, bet ji šios dokumentacijos nėra pasirengusi, konstatuos sandorio su asocijuotuoju asmeniu kainodaros pažeidimą ir šiuo pagrindu įmonei apskaičiuos papildomai mokėtiną pelno mokestį, tai bus laikoma mokestinį pažeidimą sunkinančia aplinkybe ir tokiai įmonei bus skirta gerokai griežtesnė bauda, galinti siekti netgi 50 proc. papildomai apskaičiuoto pelno mokesčio sumos.

Sunkinančių aplinkybių sąrašas nustatytas MAĮ. Tokioms sunkinančioms aplinkybėms, be kita ko, priskirta:

- sandorių kainodarą pagrindžiančių dokumentų nepateikimas mokesčių administratoriui;
- dėl sandorių kainodaros reikalavimų nesilaikymo didelės žalos biudžetui padarymas. Didele žala biudžetui laikoma didesnė nei 19 000 eurų nepriemokos suma (didesnė nei 500 bazinių socialinių išmokų dydžio pelno mokesčių suma: $500 \times 38 \text{ eurų} = 19\,000 \text{ eurų}$).

Įprastu atveju, kai mokestinio pažeidimo metu nenustatoma nei lengvinančių, nei sunkinančių aplinkybių, mokesčių mokėtojui skiriama 30 proc. (vidurkis) bauda. **Tačiau mokesčių administratoriui kainodaros patikrinimo metu nustatytas sunkinančias aplinkybes (pavyzdžiui, nepateikus VMI kainodaros dokumentacijos), tokiam mokesčių mokėtojui VMI privalės skirti didesnę nei vidutinę (t. y. apie 40–50 proc.) baudą.**

Didesnė nei vidutinio dydžio bauda bus skiriama ir tuo atveju, jei įmonė mokesčių administratoriui pateiks visus tinkamus sandorių kainodarą pagrindžiančius dokumentus, tačiau mokesčių administratorius patikrinimo metu nustatys, kad įmonė nesilaikė sandorių kainodarai taikomų reikalavimų ir dėl šių pažeidimų nesumokėjo į biudžetą didesnės nei 19 000 eurų pelno mokesčio sumos.

Už kainodaros tvarkos nesilaikymą – nepatikimo mokesčio mokėtojo statusas

Nuo 2019 m. VMI kontrolės priemonių sąrašas papildomas nauja priemone – mokesčių administratorius tam tikrus mokestinius pažeidimus padariusią įmonę gali priskirti prie nepatikimų mokesčių mokėtojų (tai minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų neatitinkanti įmonė) ir apie tai viešai paskelbti VMI portale. Pašlijusi reputacija, negalėjimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, pailginta mokesčių perskaiciavimo senatis – visa tai laukia į VMI „gėdos lentą“ pakliuvusių įmonių. Reikia pasakyti, kad įstatymu yra įtvirtinta gana žema nepatikimo mokesčių mokėtojo kriterijų kartelė. Jeigu VMI patikrinimo metu konstatuos, kad įmonė „orines“ valdymo ar konsultavimo paslaugas priskyrė leidžiamiesiems atskaitymams, ir dėl šio pažeidimo bus apskaičiuota didesnė nei 15 000 eurų mokesčių suma, to pakaks, kad būtų galima įtraukti įmonę į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą. Į šį sąrašą įmonė gali pakliūti ir paprastesniu būdu – užteks įmonės vadovui (ar kitam atsakingam asmeniui) „užsidirbti“ 1 500 Eur ar didesnę administracinę baudą pagal ANK dėl kainodaros dokumentacijos neturėjimo, ir tokia įmonė jau bus kvalifikuojama kaip nepatikimas mokesčių mokėtojas. Jeigu įmonės vadovas ar kitas atsakingas asmuo pagal ANK už kainodaros dokumentacijos taisyklių pažeidimus per vienerius metus bus baudžiamas pakartotinai, tuomet baudų dydžiai bus nebesvarbūs – tokia įmonė bus laikoma nepatikimu mokesčių mokėtoju. Pavyzdžiui, jei įmonės vadovui vienerių metų laikotarpiu už sandorių kainodaros dokumentavimo tvarkos nesilaikymą bus paskirtos dvi minimalios (po 1 400 eurų) baudos, tokiu atveju įmonė taps nepatikima mokesčių mokėtoja, nepaisant to, kad nė viena bauda nebus didesnė kaip 1 500 eurų.

MERITS - labiausiai klientų vertinami mokesčių patarėjai Lietuvoje. Mus rekomenduoja šios ir daug kitų įmonių iš **Lietuvos Top-500**.

Jeigu įmonė nepatikimo mokesčio mokėtojo statusą įgis dėl to, kad nesilaikė kainodaros dokumentacijos taisyklių ir kad jos vadovams buvo skirta bauda pagal ANK, ji bus laikoma nepatikima vienerius metus nuo tokio VMI sprendimo priėmimo dienos.

Dėl nepatikimo mokesčių mokėtojo statuso įmonė pajus tokias neigiamas pasekmes:

- nepatikimų mokesčių mokėtojų viešinimas blogins įmonės reputaciją;
- tokioms įmonėms bus draudžiama dalyvauti viešuosiuose pirkimuose;
- nepatikimoms įmonėms bus taikoma ilgesnė mokesčių perskaičiavimo senatis;
- tikėtina, kad verslo partneriai, valdydami savo rizikas, griežtins bendradarbiavimo su tokiomis įmonėmis sąlygas arba iš viso atsisakys bendradarbiauti.

Kyla klausimas, ar nepatikimo mokesčių mokėtojo statuso problemą pavyktų išspręsti tiesiog nutraukus darbo sutartį su vadovu (ar kitu atsakingu asmeniu), kuris buvo nubaustas pagal ANK dėl kainodaros taisyklių nesilaikymo. Ar tokiu atveju įmonė atgautų patikimo mokesčio mokėtojo statusą? Deja, atsakymas į šį klausimą nėra džiuginantis: net ir pakeitus vadovą, VMI vis tiek laikys tokią įmonę nepatikimu mokesčių mokėtoju vienerius metus nuo VMI sprendimo priėmimo dienos. Įdomu tai, kad pagal šiandieninius VMI aiškinimus ir nauja įmonė, kuri įdarbins tokį baustą vadovą, „užsikrės“ ta pačia nepatikimo mokesčio mokėtojo „liga“. Taigi, akivaizdu, kad nuo 2019 m. kainodaros dokumentacijos taisyklių nesilaikymas nėra vien įmonės reikalas. Už administracinius nusižengimus nebausto vadovo reputacija taps neabejotina vertybe, į kurią atsižvelgs potencialūs darbdaviai.

Kainodaros koregavimams – ilgesnis mokesčių perskaičiavimo senaties laikotarpis

Ilgesnis mokesčių perskaičiavimo laikotarpis – tai dar vienas rimtas smūgis nepatikimiems mokesčių mokėtojams. Nuo 2020 metų bendrasis mokesčių perskaičiavimo senaties laikotarpis trumpinamas iki 3 praėjusių mokestinių laikotarpių. Tačiau jeigu įmonė turės nepatikimo mokesčių mokėtojo statusą, tuomet VMI galės perskaičiuoti šios įmonės 5 praėjusių metų mokesčius.

Tačiau sandorių kainodarą įstatymo leidėjas išskyrė kaip ypač svarbią sritį. Dėl šios rūšies sandorių perskaičiuojamo pelno mokesčio senaties terminas visais atvejais (nepriklausomai nuo to, ar įmonė priskirta prie nepatikimų mokesčių mokėtojų, ar ne) išlieka tas pats – einamieji metai ir 5 praėjusieji metai.

Sankcijų galima išvengti

Atsižvelgiant į nuo kitų metų išaugusias VMI „minkštąsias“ galias, rekomenduotina įmonėms iš naujo įvertinti sandorių kainodaros keliamas rizikas. Toms įmonėms, kurioms privaloma rašytinė sandorių kainodaros dokumentacija, bet jos šios dokumentacijos nėra parengusios, reikėtų atlikti šiuos veiksmus:

- parengti bent supaprastintą sandorių kainodaros dokumentaciją, kuri atitiktų kainodaros taisyklių reikalavimus,
- surinkti ir išsaugoti dokumentus, įrodančius, kad sudarant sandorius su asocijuotosiomis įmonėmis buvo laikytasi „ištiestosios rankos“ principo.

Tokių dokumentų turėjimas, mūsų vertinimu, reikšmingai mažintų įmonės rizikas įgyti nepatikimo mokesčių mokėtojo statusą ir vadovo asmeninę atsakomybę, susijusią su administracinėmis bandomis už kainodaros taisyklių nesilaikymą.

Toms įmonėms, kurioms privaloma rašytinė sandorių kainodaros dokumentacija ir kurios šią dokumentaciją yra parengusios, reikėtų patikrinti, ar turima dokumentacija tiek savo forma, tiek savo turiniu atitinka teisės aktuose kainodaros dokumentacijai nustatytus reikalavimus.

Jeigu tokios priemonės būtų nepakankamos ir VMI pradėtų kainodaros mokestinį tyrimą ar operatyvų patikrinimą, įmonė su kainodara susijusius klausimus turėtų stengtis išspręsti mokestinio tyrimo (operatyvaus patikrinimo) etape, teikdama papildomus duomenis, argumentus ir bendradarbiaudama su mokesčių administratoriumi. Jeigu mokestinio tyrimo metu mokesčių administratoriui pateikti papildomi duomenys ir argumentai būtų pripažinti pakankamais sandorio kainodaros atitikčiai „ištiesiosios rankos“ principui pagrįsti, tuomet VMI nebeturėtų pagrindo tęsti kainodaros patikrinimo procedūrą ir ją pabaigti, o įmonei jokių sankcijų nebegręstų.

Jeigu papildomi duomenys ir argumentai būtų nepakankami sandorio kainodaros atitikčiai „ištiesiosios rankos“ principui pagrįsti, tuomet įmonei reikėtų dėti pastangas, kad mokestinio tyrimo ar operatyvaus patikrinimo etapas neperaugtų į mokestinio patikrinimo etapą. Įsidėmėkite: mokesčių administratorius, mokestinio tyrimo ar operatyvaus patikrinimo metu nustatęs sandorių kainodaras taikomų reikalavimų pažeidimų, baudų skirti negali. Baudą mokesčių administratorius gali skirti tik mokestinio patikrinimo etape. Būtent todėl kainodaros problemas rekomenduotina išspręsti mokestinio tyrimo ar operatyviojo patikrinimo metu.

Jeigu įmonė neturi pakankamai įrodymų kainodaras pagrįsti, o VMI neturi pakankamai įrodymų, kad reikia kainodarą koreguoti, tokiu atveju įmonės vadovai turėtų apsvarstyti galimybę pasirašyti su mokesčių administratorius susitarimą dėl pelno mokesčio ir su juo susijusios sumos dydžio. Jeigu įmonės gynybinė pozicija silpna ir jai yra aišku, kad VMI pozicija dėl kainodaros koregavimo tvirta, tuomet įmonės vadovai turėtų įvertinti, ar sutikimas su mokesčių administratoriaus pozicija yra / nėra optimalus šios problemos sprendimas.

Abiem atvejais įmonei tektų tam tikrą mokesčių sumą sumokėti į biudžetą, tačiau remiantis tokiais sprendimais:

- dėl šio VMI kainodaros patikrinimo įmonė išvengtų prievolės mokėti baudas;
- įmonė išvengtų dvigubo dydžio baudos ateityje (per penkerių metų laikotarpį), jei mokesčių administratorius patikrinimo metu nustatytų kitą Pelno mokesčio įstatymo pažeidimą.

Apskaičiuojant paslaugų kainą koją gali pakišti akcininko kaštai

Stambesnės įmonių grupės paprastai centralizuoja valdymą vienoje, dažniausiai – kontroliuojančiojoje (holdingo), bendrovėje. Ši įmonė teikia valdymo paslaugas kitoms grupės įmonėms ir už tai iš jų gauna atlygį. Tačiau čia slypi vienas pavojus – ne visus įmonių grupės valdymo kaštus kontroliuojančioji bendrovė gali perleisti dukterinėms (patronuojamosioms) įmonėms.

Paslaugos teikimo faktas turi būti įrodytas

Paslauga – ne prekė, jos nei paliesi, nei pamatysi. Neužtenka pasirašyti paslaugų sutartį ir pradėti skaičiuoti mokesť. Pirmiausia reikia įrodyti, kad paslauga tikrai buvo suteikta. To reikalauja LR pelno mokesčio įstatymo 17 straipsnis. Paslaugų sutartys ir susiję dokumentai, tokie kaip sąskaitos faktūros ar perdavimo–priėmimo aktai, paslaugų teikimo fakto nepagrindžia. Juos gali surašyti bet kas, ypač kai kalbame apie susijusius asmenis.

Įmonė, gavusi iš kitos grupės įmonės paslaugų, turėtų surinkti papildomų, paslaugos gavimo faktą pagrindžiančių, įrodymų: tai gali būti susirašinėjimai, parengtos konsultacijos, tyrimų ataskaitos, projektai, planai, programos, atliktų darbų ataskaitos ir panašiai. Tokius įrodymus gali kaupti ir paslaugas teikianti įmonė, tačiau gaunančiajai tai daug svarbiau, nes būtent ji pripažįsta leidžiamus atskaitymus, t. y. moka mažiau pelno mokesčio.

Dukterinė įmonė turi gauti naudos

Netgi tada, kai įmonė turi įrodymų, kad paslauga tikrai buvo teikiama, to gali nepakakti, kad pelno mokesčio tikslais paslaugų sąnaudas būtų galima priskirti paslaugų gavėjos leidžiamais atskaitymams. Pasitaiko atvejų, kai kontroliuojančiosios įmonės išgalvoja paslaugas vien tik tam, kad galėtų padengti savo kaštus.

Mokesčių administratorius pripažins kontroliuojančiosios įmonės suteiktos paslaugos sąnaudas dukterinės įmonės leidžiamais atskaitymais tik tada, jeigu ši įmonė iš tos paslaugos gavo arba gaus ekonominės naudos. Pagrindinis kriterijus – paslaugos poreikis. Paslauga turi būti tokia reikalinga, kad dukterinė įmonė, negavusi jos iš kontroliuojančiosios įmonės, pirktų ją iš nesusijusių asmenų arba įdarbintų tos srities specialistų. Pavyzdžiui, jeigu dukterinė įmonė negautų teisiųjų paslaugų iš kontroliuojančiosios įmonės, ji turėtų kreiptis į advokatus ar samdyti savo teisininką.

Kita vertus, svarbu ir tai, kad kontroliuojančiosios įmonės paslaugos nedubliuotų dukterinės įmonės darbuotojų funkcijų arba iš nesusijusių asmenų perkamų paslaugų. Dažnai ir kontroliuojančiojoje, ir dukterinėje įmonėje yra savi teisininkai, o neretai paslaugos perkamos ir iš išorės. Tai nėra draudžiama, tačiau turi būti pagrįsta, kad toks modelis dukterinei įmonei yra naudingas. Tą galima padaryti aiškiai atskiriant funkcijas. Pavyzdžiui, kontroliuojančiojoje įmonėje dirbantis teisininkas atstovauja įmonių grupei teisiniuose santykiuose su trečiosiomis šalimis, dukterinės įmonės teisininkai atlieka techninius darbus, o iš išorės pagal poreikį perkamos teisinės konsultacijos netipiškais klausimais. Be to, kartais leidžiama ir dubliuoti funkcijas, jeigu tai yra laikina ir trunka neilgai arba jeigu siekiama sumažinti neteisingo sprendimo priėmimo riziką.

Paslaugos, kurios naudingos tik kontroliuojančiajai bendrovei, pavyzdžiui, jos akcininkų susirinkimo organizavimas, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais nelaikomos dukterinės įmonės naudai suteiktomis paslaugomis. Tokios paslaugos tarptautinėje praktikoje vadinamos su akcininkų veikla susijusiomis paslaugomis. Jei už paslaugas, susijusias su akcininkų veikla, bus paimtas mokestis, jis nebus laikomas leidžiamais atskaitymais.

Akcininkų kaštai gali „pasislėpti“

Tikrasis pavojus – net ne pats paslaugų suteikimo ar nesuteikimo faktas. Greičiausiai reta įmonė sugalvotų dukterinei įmonei parduoti savo pačios akcininkų susirinkimo organizavimo paslaugą. Svarbiausi čia yra su akcininkų veikla susiję kaštai. Jie gali būti perduoti dukterinėms įmonėms ne kaip konkrečios paslaugos, o „pasislėpti“ kitose paslaugose ar net prekėse.

Vertinant kontroliuojančiosios įmonės paslaugų ar prekių pardavimo dukterinėms įmonėms sandorių kainas, dažniausiai lyginamas šios veiklos pelningumas su nekontroliuojamų sandorių pelningumu. Kai kontroliuojančioji įmonė nesusijusiems asmenims tokių pačių paslaugų ar prekių neparduoda, nustatomi analogiškas paslaugas ar prekes parduodančių įmonių veiklos atkainiai. Rinkos atkainis pridedamas prie kontroliuojančiosios įmonės prekių ar paslaugų pardavimo veiklos kaštų: pardavimo savikainos ir veiklos sąnaudų sumos. Taip apskaičiuojama ištiestosios rankos principą atitinkanti kaina. Taikant tokią metodiką, dalis kontroliuojančiosios įmonės veiklos sąnaudų perleidžiama dukterinei įmonei.

Veiklos sąnaudoms priskiriami ir su akcininkų veikla susiję kaštai. Jei veiklos sąnaudos pridedamos akiai, neatsižvelgiant į jų turinį, dalis su akcininkų veikla susijusių kaštų gali būti perleista dukterinėms įmonėms, o tai reikštų nepagrįstai padidintą sandorio kainą, ir mokesčių administratorius pareikalautų jų pakoreguoti. Kad taip nenutiktų, prieš skaičiuojant ir skirstant kaštus dukterinėms įmonėms, būtina eliminuoti visas su akcininkų veikla susijusias sąnaudas.

Atskirti su akcininkų veikla susijusius kaštus gali būti sudėtinga

Apskritai kalbant, akcininkų veikla laikoma tokia veikla, kurią kontroliuojančioji įmonė atlieka tik dėl to, kad turi kitos įmonės akcijų. Pavyzdžiui, kontroliuojančioji įmonė rengia įmonių grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Tai lyg ir įmonių grupės bendras reikalas, tačiau ši veikla dukterinėms įmonėms naudos neduoda. Kontroliuojančioji įmonė tą daro tik todėl, kad to reikalauja teisės aktai ir kad pati kontroliuojančioji įmonė bei jos akcininkai matytų bendrą įmonių grupės vaizdą.

EBPO savo parengtose Kainodaros gairėse pateikia akcininkų veiklos pavyzdžius:

- su kontroliuojančiosios įmonės teisine struktūra susijusi veikla, pavyzdžiui, kontroliuojančiosios įmonės akcininkų susirinkimų organizavimas, kontroliuojančiosios įmonės akcijų emisija, kontroliuojančiosios įmonės akcijų kotiravimas biržoje, stebėtojų tarybos veikla ir panašiai;
- kontroliuojančiosios įmonės atskaitomybė: finansinių ataskaitų konsolidavimas, išimtinai kontroliuojančiosios įmonės užsakymu atliekamas dukterinių įmonių auditas ir panašiai;
- su lėšų pritraukimu ir ryšių su kontroliuojančiosios įmonės investuotojais palaikymu susijusi veikla, tokia kaip kontroliuojančiosios įmonės komunikacijos su akcininkais, finansų analitikais, fondais ir kitomis suinteresuotomis šalimis strategijos kūrimas ir įgyvendinimas;
- mokesčių apskaičiavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų įgyvendinimas;
- pagalbinė bendro įmonių grupės valdymo veikla.

Nors EBPO ir pateikia konkrečių pavyzdžių, tam tikrais atvejais gali būti sudėtinga įvertinti, ar veikla naudinga tik kontroliuojančiajai ar ir dukterinei įmonei. Pirmiausia rekomenduotume vadovautis neleidžiamų atskaitymų kriterijumi. Jei su akcininkų veikla susijusios sąnaudos laikomos kontroliuojančiosios įmonės neleidžiamais atskaitymais, jų tikrai negalima perleisti dukterinei įmonei. Jeigu tai leidžiami atskaitymai, viskas tampa sudėtingiau. Dalis leidžiamų atskaitymų laikoma su akcininkų veikla susijusiomis sąnaudomis, pavyzdžiui, investuotojų pritraukimo, kitų įmonių akcijų įsigijimo sąnaudos laikomos leidžiamais atskaitymais, tačiau tokios veiklos kaštai negali būti perleisti dukterinėms įmonėms. Šiuo atveju tenka vertinti kontroliuojančiosios ir dukterinės įmonės naudą.

Kadangi akcininkų veikla nėra aiškiai atskirta nuo ne akcininkų veiklos, vienareikšmio atsakymo dažniausiai nebūna. Atsižvelgdama į kylančius nesusipratimus ir reaguodama į siūlymus, EBPO ruošiasi atnaujinti savo rekomendacijas ir pateikti aiškesnes akcininkų veiklos atpažinimo gaires. Tikėkimės, ilgai laukti nereikės.

¹ Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Sandorių kainodaros gairės tarptautinėms įmonėms ir mokesčių institucijoms (angl. OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations)

Veiklos antkainių intervalai 2018 m. III ketv.

Šiems rodikliams nustatyti naudojome Baltijos šalyse įregistruotų įmonių, turinčių didesnę nei 10 tūkst. eurų apyvartą, finansinius duomenis.

Toliau pateikiame metinių veiklos antkainių¹ tarpkvartilinius intervalus², būdingus skirtingos rūšies ekonominę veiklą vykdančioms įmonėms. Skelbiamų rodiklių paskirtis – padėti jums įvertinti mokestinę, sandorių tarp asocijuotųjų asmenų kainodaros riziką.

Šiems rodikliams nustatyti naudojome Baltijos šalyse įregistruotų įmonių, turinčių didesnę nei 10 tūkst. eurų apyvartą, finansinius duomenis. Šie metiniai finansiniai duomenys imti iš TP Catalyst duomenų bazės, kurioje sudėti apie 17 milijonų įmonių iš 200 pasaulio šalių finansiniai duomenys. Lietuvos mokesčių administratorius, atlikdamas mokestinius patikrinimus, taip pat naudoja TP Catalyst duomenų bazę.

Šioje apžvalgoje veiklos antkainių intervalai nustatyti naudojant TP Catalyst duomenų bazės 103-ąjį leidimą. TP Catalyst duomenų bazės duomenys pildomi ir atnaujinami kas mėnesį.

Pateikti veiklos antkainių dydžiai laikytini orientaciniais. Kadangi įmonėms, iš kurių duomenų sudarytas antkainių intervalas, nebuvo taikyta detali kokybinė atranka, todėl tiesiogiai jų naudoti sandorių tarp asocijuotųjų asmenų kainodarai pagrįsti nerekomenduojame.

1. Veiklos antkainis = (bendrasis pelnas – veiklos sąnaudos) / (pardavimo savikaina + veiklos sąnaudos)

2. Tarpkvartinis intervalas apima 50 proc. visų stebimų duomenų verčių. Jis apskaičiuojamas atmetant 25 proc. didžiausias ir 25 proc. mažiausias vertes turinčių antkainių. Šio metodo paskirtis – eliminuoti ekstremalių verčių įtaką skaičiavimų patikimumui.

Veiklos antkainių intervalai

EVRK veiklos kodas	Veiklos aprašymas	2016 metų intervalas			2017 metų intervalas	
		apatinė riba	viršutinė riba		apatinė riba	viršutinė riba
10.1	Mėsos perdirbimas ir konservavimas ir mėsos produktų gamyba	0,87	8,07		1,42	6,61
10.2	Žuvų, vėžiagyvių ir moliuskų perdirbimas ir konservavimas	0,17	5,98		0,79	11,48
10.3	Vaisių ir daržovių perdirbimas ir konservavimas	0,90	10,80		2,16	10,52
10.5	Pieno produktų gamyba	1,91	8,28		2,50	16,05
10.7	Kepyklos ir miltinių produktų gamyba	0,62	5,49		0,37	5,58
10.8	Kitų maisto produktų gamyba	2,74	21,85		1,57	15,00
11.0	Gėrimų gamyba	2,00	13,36		2,52	16,08
14.1	Drabužių, išskyrus kailinius drabužius, siuvimas (gamyba)	1,18	15,14		0,95	10,34
14.3	Megztų (trikotажinių) ir nertų drabužių gamyba	2,87	23,94		1,51	21,94
16.1	Medienos pjaustymas ir obliavimas	1,39	9,61		1,98	8,60
16.2	Gaminių ir dirbinių iš medienos, kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	1,14	8,58		1,06	9,75
17.2	Popieriaus ir kartoninių gaminių gamyba	0,15	7,12		2,54	8,62
18.1	Spausdinimas ir su spausdinimu susijusios paslaugos	1,94	10,77		1,51	11,96
20.1	Pagrindinių chemikalų, trąšų ir azoto junginių, pirminių plastikų ir pirminio sintetinio kaučiuko gamyba	4,47	46,45		3,47	27,67
22.2	Plastikinių gaminių gamyba	2,18	11,24		2,11	11,00
23.6	Betono, cemento ir gipso gaminių bei dirbinių gamyba	1,19	9,06		0,63	11,38
23.7	Akmens pjaustymas, tašymas ir apdailinimas	3,07	13,32		2,26	8,79
25.1	Konstruktinių metalo gaminių gamyba	0,98	10,05		1,17	8,89
25.5	Metalo kalimas, presavimas, štapavimas ir profiliavimas; miltelių metalurgija	2,22	18,61		- 1,63	- 0,02
25.6	Metalo apdorojimas ir dengimas; mechaninis apdirbimas	1,74	16,88		2,25	15,82
25.9	Kitų metalo gaminių gamyba	0,20	14,42		0,82	16,80
27.1	Elektros variklių, generatorių, transformatorių bei elektros skirstomosios ir valdymo įrangos gamyba	1,42	11,83		5,10	12,45
28.1	Bendrosios paskirties mašinų gamyba	2,45	8,59		- 0,94	5,79
31.0	Baldų gamyba	0,91	9,80		0,88	8,38
32.1	Papuošalų, juvelyrinių, bižuterijos ir panašių dirbinių gamyba	6,02	13,74		3,55	13,55
32.5	Medicinos ir odontologijos prietaisų, instrumentų ir reikmenų gamyba	1,32	19,51		7,02	23,61
32.9	Niekur kitur nepriskirta gamyba	3,59	8,89		1,48	11,22
33.1	Metalo gaminių, mašinų ir įrangos remontas	1,28	15,00		1,67	16,64

Veiklos antkainių intervalai

EVRK veiklos kodas	Veiklos aprašymas	2016 metų intervalas		2017 metų intervalas	
		apatinė riba	viršutinė riba	apatinė riba	viršutinė riba
41.1	Statybų plėtra	1,92	26,61	1,66	32,88
41.2	Gyvenamųjų ir negyvenamųjų pastatų statyba	0,65	12,33	1,00	13,37
42.2	Komunalinių statinių statyba	0,58	10,15	0,90	11,99
42.9	Kitų inžinerinių statinių statyba	1,21	14,65	0,67	12,78
43.1	Statinių nugriovimas ir statybvietsės paruošimas	0,92	20,47	3,10	24,14
43.3	Statybos baigimas ir apdaila	0,99	12,40	0,82	10,81
43.9	Kita specializuota statybos veikla	1,35	14,77	1,32	16,91
45.1	Variklinių transporto priemonių pardavimas	1,07	5,46	0,72	5,96
45.2	Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas	0,53	10,34	0,92	9,66
45.3	Variklinių transporto priemonių atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų pardavimas	0,82	9,14	1,02	7,11
46.1	Didmeninė prekyba už atlygį ar pagal sutartį	1,58	13,62	0,91	11,50
46.2	Žemės ūkio žaliavų ir gyvų gyvulių didmeninė prekyba	1,73	7,80	0,49	6,14
46.3	Maisto produktų, gėrimų, tabako ir jo gaminių didmeninė prekyba	0,80	6,86	0,48	6,42
46.4	Namų ūkio reikmenų didmeninė prekyba	1,36	9,34	0,98	9,27
46.5	Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įrangos didmeninė prekyba	1,12	10,84	1,20	8,65
46.6	Kitų mašinų, įrangos ir reikmenų didmeninė prekyba	1,58	10,89	1,53	10,81
46.7	Kita specializuota didmeninė prekyba	1,23	8,72	1,32	8,46
46.9	Nespecializuota didmeninė prekyba	2,01	12,52	1,91	12,66
47.1	Mažmeninė prekyba nespecializuotose parduotuvėse	0,37	5,68	0,18	4,74
47.2	Maisto, gėrimų ir tabako mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	0,48	6,34	0,18	4,14
47.3	Automobilių degalų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	0,52	4,31	0,77	4,90
47.4	Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įrangos mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	0,43	5,27	0,90	7,04
47.5	Kitos namų ūkio įrangos mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	1,14	6,55	0,72	5,95
47.6	Kultūros ir poilsio prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	0,36	6,71	0,50	6,54
47.7	Kitų prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	1,25	8,83	0,77	8,03
47.8	Mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse	0,27	9,58	0,18	6,05
47.9	Mažmeninė prekyba ne parduotuvėse, kioskuose ar prekyvietėse	1,43	11,29	0,97	9,09

Veiklos antkainių intervalai

EVRK veiklos kodas	Veiklos aprašymas	2016 metų intervalas			2017 metų intervalas	
		apatinė riba	viršutinė riba		apatinė riba	viršutinė riba
49.4	Krovininis kelių transportas ir perkraustymo veikla	1,77	10,21		1,19	8,67
52.1	Sandėliavimas ir saugojimas	1,29	11,99		0,98	10,46
52.2	Transportui būdingų paslaugų veikla	1,15	13,00		0,92	10,55
56.1	Restoranų ir pagaminto valgio teikimo veikla	0,69	6,79		0,45	7,70
62.0	Kompiuterių programavimo, konsultacinė ir susijusi veikla	2,13	40,70		2,84	40,37
63.1	Duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla; interneto vartų paslaugų veikla	2,71	34,20		1,34	28,90
68.2	Nuosavo arba nuomojamo nekilnojamojo turto nuoma ir eksploatavimas	9,32	109,03		6,67	105,87
68.3	Nekilnojamojo turto operacijos už atlygį arba pagal sutartį	2,78	50,03		2,62	51,26
69.1	Teisinė veikla	6,19	41,94		5,31	45,11
69.2	Apskaitos, buhalterijos ir audito veikla; konsultacijos mokesčių klausimais	2,75	35,32		1,63	28,70
70.2	Konsultacinė valdymo veikla	2,23	66,47		3,25	62,69
71.1	Architektūros ir inžinerijos veikla bei su ja susijusios techninės konsultacijos	2,31	29,98		3,15	31,94
73.1	Reklama	1,44	17,12		1,65	18,34
73.2	Rinkos tyrimas ir viešosios nuomonės apklausa	0,63	37,05		0,62	50,15
74.1	Specializuota projektavimo veikla	1,78	26,12		1,65	24,25
77.1	Variklinių transporto priemonių nuoma ir išperkamoji nuoma	1,74	30,14		1,01	23,87
77.3	Kitų mašinų, įrangos ir materialijų vertybių nuoma ir išperkamoji nuoma	1,68	29,63		1,87	33,76
78.1	Įdarbinimo agentūrų veikla	3,38	40,92		- 17,24	32,61
79.1	Kelionių agentūrų ir ekskursijų organizatorių veikla	1,27	10,81		1,73	10,09
80.1	Privati apsauga	2,38	18,05		2,05	11,13
82.1	Įstaigų administracinė ir aptarnavimo veikla	5,85	28,53		9,34	24,17
82.3	Posėdžių ir verslo renginių organizavimas	1,76	20,46		4,11	17,41
85.5	Kitas mokymas	0,90	24,23		1,88	20,73
95.1	Kompiuterių ir ryšių įrangos remontas	0,58	5,90		0,56	7,00

Leidinį išleido UAB "MERITS"

Alma Kvederienė

Kainodaros dokumentavimo praktikos grupės vadovė

Telefonas pasiteiravimui: +370 (656) 96 674

alma.kvederiene@merits.lt

MERITS

TAX STRUCTURING & ADVICE

MERITS - labiausiai klientų vertinami mokesčių patarėjai Lietuvoje. Mus rekomenduoja Girtėka, Švyturys, Audimas, SBA, Staticus, Grigiskės, Sanitas, Ryterna, MG valda ir daug kitų įmonių iš Lietuvos Top-500. Klientų atsiliepimus skaitykite mūsų svetainėje.

www.merits.lt

